

# Pakka- verksamhets- modellen

Effektivare lokalt  
förebyggande av  
alkohol-, tobaks- och  
penningspelrelaterade  
skador genom samarbete



PAKKA-VERKSAMHETSMODELLEN

# Pakka-verksamhet lönar sig!

Mångprofessionellt samarbete gör Pakka-verksamheten effektiv:

- åldersgränsövervakningen av alkohol, tobak och spel om pengar i detaljhandeln och i restauranger blir effektivare
- utskänkningen av alkohol till berusade personer minskar
- störande beteende i restauranger minskar
- våldsbrott och gatuvåld nattetid minskar
- den allmänna säkerheten ökar
- arbetet stöder minderårigas rusmedelsfrihet och unga vuxnas alkoholvanor blir städigare.

Undersökningar visar att Pakka-verksamhet ger resultat. Verksamhetsmodellen har spridits till olika delar av Finland. Pakka-utvecklarnätverket, som koordineras av Institutet för hälsa och välfärd, stöder ibrukttagandet av verksamhetsmodellen genom att sprida information och material.

*Pakka gör  
åldersgräns-  
övervakningen  
effektivare*

# Vad går Pakka-verksamhetsmodellen ut på?

Med Pakka-verksamhet vill man påverka lokala samfund för att förebygga skador kopplade till alkohol, tobak och spel om pengar. Speciell fokus läggs på förebyggandet av tillgänglighet till alkohol, tobak och spel om pengar.

Pakka-verksamhetens målsättning är:

- att planerligt och genom samarbete förebygga regionens skador relaterade till alkohol, tobak och spel om pengar
- att förebygga och minska ungas och vuxnas alkoholbruk, rökning och problematiskt spelande om pengar.
- att höja debutåldern för alkoholbruk, rökning och spel om pengar.
- att minska berusningsdrickande och därtill relaterade skador.

Ansvarsfullhet och samarbete är utgångspunkterna för Pakka-verksamhet. I en kommun/region som använder sig av modellen kan beslutsfattare, myndigheter, näringsliv, samfund och den lokala befolkningen tillsammans jobba för att:

- försäljningen av alkohol, tobak och spel om pengar är ansvarsfull
- dessa åldersgränsbevakade produkter inte säljs eller langas till minderåriga
- alkohol inte skänks ut till berusade eller minderåriga personer



# Pakka engagerar ett brett samarbete!

Pakka-verksamhetsmodellen bygger på ett brett regionellt samarbete. Utvecklandet och upprätthållandet av samarbetsnätverken förutsätter att det finns en Pakka-koordinator (t.ex. den kommunala kontaktpersonen för förebyggande rusmedelsarbete), som ansvarar för verksamheten.

Det är eftersträvansvärt att få med följande parter i samarbetet:

- kommunens tjänstepersoner
- kommunens beslutsfattare
- lokala detaljhandlare och restaurangchefer
- personal inom detaljhandeln
- restaurangpersonal
- polisen
- övervakningsmyndigheter
- föreningar
- utbildningsanstalter
- unga
- föräldrar
- media

Den nationella lagstiftningen och internationella avtal står för den lokala verksamhetens riktlinjer.



# Pakka-verksamhetsmodellen i praktiken:

Åtgärder som har utförts i regioner där Pakka-verksamhetsmodellen tagits i bruk:

- provköp har utförts i detaljhandelsplatser och kundutvärderingar har gjorts i restauranger för att utvärdera utgångsläget
- en utbudsarbetsgrupp har grundats för att utveckla lagenlig försäljning och utskänkning samt näringens egen tillsyn
- en efterfrågearbetsgrupp har grundats (t.ex. kommunens mångprofessionella rusmedelsgrupp) för att stöda arbetet med begränsandet av tillgänglighet
- samarbetsforum för näring och myndigheter har ordnats
- personal har utbildats för att identifiera och klara av utmanande försäljnings- och utskänkningssituationer
- ansvarsfulla regionala aktörer har belönats
- gemensamma tillvägagångssätt har skapats mellan ordningspersonal, taxiföretag och köpcentrum för att förebygga störande berusningsbeteende
- det har samarbetats med media genom att informera kommunens befolkning om frågor kopplade till alkohol, tobak och spel om pengar
- lokalbefolkningen har engagerats i verksamheten
- Pakka-verksamhetsmodellen har inkluderats i kommunstrategin som styr det förebyggande rusmedelsarbetet, i välfärdsberättelsen och i en möjlig verksamhetsplan
- langning av tobak och alkohol har behandlats under föräldra-aftnar
- unga har erbjudits teman för slutarbeten och har engagerats i planerandet och förverkligandet av kampanjer.

Pakka är en fungerande metod  
för att sammanföra kommunens egna  
rusmedelsförebyggande åtgärder med näringsliv  
och övervakande myndigheter.

Med Pakka gör du lagarna levande.

## Tillägsinformation

På finska: [www.thl.fi/pakka](http://www.thl.fi/pakka)

- regionförvaltningsverkens överinspektörer med ansvar för förebyggande rusmedelsarbete
- Handlingsplanen för alkohol-, tobak-, drog- och spelprevention (Social- och hälsovårdsministeriet 2015)



HANDLINGSPLAN FÖR  
ALKOHOL-, TOBAK-, DROG-  
OCH SPELPREVENTION



INSTITUTET FÖR  
HÄLSA OCH VÄLFÄRD

[www.thl.fi/alkohol-tobak-och-beroenden](http://www.thl.fi/alkohol-tobak-och-beroenden)  
→ Förebyggande rusmedelsarbete